

Hr Igor Taro
Siseminister
Siseministeerium
Pikk 61
15065 TALLINN

Teie 01.10.2025 nr 1-6/3261-1

Meie 29.10.2025 nr 6.1-1/135-1

ITL-i tagasiside seaduseelnõu väljatöötamiskavatsusele e-residentsuse programmi kaardivaba lahenduse kohta

Täname võimaluse eest anda tagasisidet e-residentsuse programmi kaardivaba lahenduse väljatöötamiskavatsusele (edaspidi VTK). Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on VTK dokumendiga tutvunud ja esitab käesolevaga oma tagasiside ja ettepanekud.

ITL toetab üldiselt eesmärki uuendada e-residentidele pakutavat identiteedilahendust, kasutades kaasaegseid ja turvalisi vahendeid, mis muudavad teenused kasutajasõbralikumaks ja suurendavad programmi majanduslikku mõju. Samas peame oluliseks rõhutada järgmist:

1. **Riikliku identiteedihalduse järjepidevus ja andmekvaliteet on kriitilise tähtsusega.** Kaardivaba lahenduse kasutuselevõtul peab tagatud olema, et e-residentide andmete kogumise ja töötlemise kvaliteet ei erine Eesti kodanike puhul kehtivatest standarditest, sealhulgas isikutuvastuse nõuetest. Isiku tuvastamine dokumendi (sh DigiID) väljastamisel on osa eIDAS poolt nõutud usaldusteenuse auditeerimise protsessist ja selles möönduste tegemine peab olema auditeeritav samadel tingimustel. Tugev identiteet ja usaldusväärne andmehaldus on eelduseks turvalisele digimajandusele.

VTK ei loo ITL-i hinnangul kindlust, et e-residendina registreeritud isikute kohta kogutud info on võrreldava kvaliteediga mistahes staatuses residendi isikuandmetega ning et see oleks sama tõsikindel alus edasisteks toiminguteks selle isikuga. Selline eesmärk peaks olema kindlasti seatud.

2. **ITL toetab tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet**, et seadusandlus ei seoks lahendust konkreetse tehnilise vormiga ning **võimaldaks tulevikus kasutada ka uusi, turult hangitavaid teenuseid**, mis vastavad nõutud usaldustasemele ja eIDAS regulatsioonile. Väljaantava eID vahendiga antud allkirjad peavad omama sama usaldustaset, mis on laiem kui vaid vahendi enda usaldushinnang. Seaduses tuleks seega kirjeldada eelkõige nõuded usaldustasemele ja funktsionaalsusele, mitte aga konkreetne tehniline teostusviis. Selline lähenemine võimaldab tulevikus kasutada erinevaid turul kättesaadavaid või uusi arenevaid identiteedivahendeid, eeldusel et need vastavad turva-, kvaliteedi- ning usaldustaseme nõuetele.

Üldjoontes peame kavandatud suunda positiivseks, kuid **eelnõu koostamisel tuleks kindlasti tagada, et uue e-identiteedivahendi kasutuselevõtt ei vähendaks Eesti riikliku identiteedihalduse kvaliteeti ega rahvusvahelist usaldusväarsust**. ITL peab oluliseks, et uue lahenduse väljatöötamisel tagatakse ettevõtjatele, sealhulgas kohalikele ja rahvusvahelistele teenusepakkujatele, **võrdne ja avatud konkurentsikeskkond**. Regulaatiivsed nõuded ei tohiks piirata innovatsiooni ega luua põhjendamatuid turubarjääre, vaid soodustada erasektori kaasatust ja koostööd.

Loodame, et leiate võimaluse eelnõu koostamisel ITL-i tagasisidet arvesse võtta. Oleme valmis eelnõu koostamisel kaasuma ja oma seisukohti täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Kadri Pungas, kadri.pungas@itl.ee